

Проектът СВ005.1.12.153 "Подобряване на капацитета за опазване на природата чрез засилване на сътрудничеството между младите природозащитници в общините Болярово-Кофчаз" е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програма Интеррег-ИПА за трансгранично сътрудничество България-Турция

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey

PARTNERSHIP

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

**ИМАЙКИ ПРЕДВИД ТЕМПОВЕТЕ, С КОИТО СЕ ЗАМЪРСЯВА ОКОЛНАТА
СРЕДА, Е ВРЕМЕ ЗА БЪРЗИ, ТОЧНИ И НАВРЕМЕННИ НАМЕСИ В БОРБАТА
МЕЖДУ ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ПРИРОДАТА.**

БОРБА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- **МНОЖЕСТВО ОРГАНИЗАЦИИ СА ГЛАСЪТ НА ПРИРОДАТА, КАТО ОПИТВАТ С ВСИЧКИ СИЛИ ДА ЗАЩИТЯТ НАШАТА ЗЕМЯ ОТ ЕКОЛОГИЧНИ КАТАСТРОФИ. В ПРЕДИШНАТА ПРЕЗЕНТАЦИЯ ВИДЯХМЕ КОИ СА ОСНОВНИТЕ ЗАМЪРСИТЕЛИ И КАК ТЕ ВЛИЯТ НА ПРИРОДАТА. В ТАЗИ ПРЕЗЕНТАЦИЯ ЩЕ ДАДЕМ ИДЕИ ОТНОСНО НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ ОТ ТРАНСПОРТНИЯ СЕКТОР И ПРОМИШЛЕНОСТТА.**

ТРАНСПОРТЪТ И ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- **ТРАНСПОРТЪТ ЗАМЪРСЯВА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЧРЕЗ ИЗГОРЕЛИТЕ ГАЗОВЕ, КОИТО СЪДЪРЖАТ ВЪГЛЕРОДЕН ОКИС, АЗОТНИ ОКИСИ, ВЪГЛЕВОДОРОДИ И ПРАХ. ВЪГЛЕРОДНИЯТ ДИОКСИД, НАПРИМЕР, В ПО-ГОЛЕМИ КОЛИЧЕСТВА ЗАТРУДНЯВА ДИШАНЕТО ПРИ ЖИВОТНИТЕ И ЧОВЕКА. НАТРУПВАНЕТО НА ТОЗИ ГАЗ В АТМОСФЕРАТА ВОДИ ДО ОБЩО ЗАТОПЛЯНЕ НА ПЛАНЕТАТА – ПАРНИКОВ ЕФЕКТ.**

МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ НА ТРАНСПОРТНИЯ СЕКТОР

- **УСИЛИЯТА НА ВСИЧКИ ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРИ В СФЕРАТА НА ТРАНСПОРТА Е ДА СЕ СВЕДАТ ДО МИНИМУМ ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ ОТ ГРАДСКИЯ ТРАНСПОРТ. ЗА ЦЕЛТА СЕ ДОСТАВЯТ НОВИ АВТОБУСИ, КОИТО СЕ ДВИЖАТ НА ПРИРОДЕН ГАЗ, КОЙТО Е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО БЕЗВРЕДЕН ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА.**

ПРИРОДНИЯТ ГАЗ КАТО ГОРИВО И СРЕДСТВО ЗА ОТОПЛЕНИЕ

КАТО СРЕДСТВО ЗА ОТОПЛЕНИЕ

- **ПРИРОДНИЯТ ГАЗ СЕ СРЕЩА В НЕФТЕНИ НАХОДИЩА ПОД ЗЕМЯТА.**
- **ТОЙ Е ОТЛИЧНО ГОРИВО – ОТДЕЛЯ ПОВЕЧЕ ТОПЛИНА ОТ ВЪГЛИЩАТА И НЕФТА, НО ГОРИ БЕЗ ДИМ И ПЕПЕЛ И ЗАМЪРСЯВА ПО-МАЛКО ОКОЛНАТА СРЕДА В СРАВНЕНИЕ С ДРУГИТЕ ГОРИВА.**

КАТО ГОРИВО

- **В СРАВНЕНИЕ С БЕНЗИНА И ДИЗЕЛА, ПРИРОДНИЯТ ГАЗ Е МНОГО ПО-МАЛКО ЗАМЪРСЯВАЩ ОКОЛНАТА СРЕДА.**
- **ЗА РАЗЛИКА ОТ ДРУГИТЕ ИЗКОПАЕМИ ГОРИВА ИЗГАРЯ БЕЗ ДА СЪЗДАВА ОТПАДНИ ПРОДУКТИ, КОИТО ДА ЗАМЪРСЯВАТ ВЪЗДУХА И ДА ПРЕДИЗВИКВАТ КИСЕЛИННИ ДЪЖДОВЕ.**
- **ЗАЕДНО С ПРОПАН-БУТАНА СА НАЙ-БЕЗВРЕДНИТЕ ЗА ПРИРОДАТА ГОРИВА.**

ОБЛЕКЧАВАНЕ НА НАЗЕМНИЯ ТРАНСПОРТ

- **МЕТРОТО (ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА) Е ГРАДСКИ ОБЩЕСТВЕН ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ, ЧЕСТО ИЗЦЯЛО ИЛИ ОТЧАСТИ ПЪТУВАЩ ПОД ЗЕМЯТА.**
- **МЕТРОТО СЕ ДВИЖИ ПОД ЗЕМЯТА, НА ТОК, КОЕТО ОТ ЕДНА СТРАНА НЕ ПРОИЗВЕЖДА ВРЕДНИ ЗА ПРИРОДАТА ГАЗОВЕ, А ОТ ДРУГА СТРАНА ОБЛЕКЧАВА НАЗЕМНИЯ ТРАНСПОРТ В ГРАДОВЕТЕ.**

ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ

- **ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯТ ТРАНСПОРТ Е СРЕД НАЙ-ЕНЕРГИЙНОЕФЕКТИВНИТЕ СРЕДСТВА ЗА МЕХАНИЗИРАН НАЗЕМЕН ТРАНСПОРТ. РЕЛСИТЕ ОБРАЗУВАТ МНОГО ГЛАДКА И ТВЪРДА ПОВЪРХНОСТ, ПО КОЯТО КОЛЕЛАТА НА ВЛАКА СЕ ДВИЖАТ С МИНИМАЛНО ТРИЕНЕ. НАПРИМЕР, ЕДИН ТИПИЧЕН ВАГОН МОЖЕ ДА НОСИ 125 ТОНА ТОВАР ПЛЮС СОБСТВЕНОТО СИ ТЕГЛО НА ДВЕ ЧЕТИРИКОЛЕСНИ ТАЛИГИ. ПРИ ПЪЛНО НАТОВАРВАНЕ КОНТАКТНАТА ПЛОЩ МЕЖДУ ВСЯКО КОЛЕЛО И РЕЛСАТА Е С РАЗМЕРА НА МОНЕТА ОТ 10 СТОТИНКИ.**

ЗАЩО ЖП ТРАНСПОРТЪТ Е НАЙ-ЕНЕРГИЙНО ЕФЕКТИВЕН?

- **ВЛАКОВЕТЕ ИМАТ И МАЛКА ЧЕЛНА ПОВЪРХНОСТ СПРЯМО ПРЕВОЗВАНИЯ ТОВАР, КОЕТО НАМАЛЯВА ВЪЗДУШНОТО СЪПРОТИВЛЕНИЕ. КАТО ЦЯЛО, ПРИ ОПТИМАЛНИ УСЛОВИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯТ ТРАНСПОРТ ИЗРАЗХОДВА 50 – 70% ПО-МАЛКО ЕНЕРГИЯ ЗА ПРЕВОЗВАНЕ НА ДАДЕН ТОВАР, ОТКОЛКОТО ПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ.**

ДРУГИ ПРЕДИМСТВА НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ

- **ДРУГИ ПРЕДИМСТВА НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ СА ОТНОСИТЕЛНО ВИСОКАТА БЕЗОПАСНОСТ И КОМФОРТА ПРИ ПЪТУВАНЕТО. ТОЙ СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА И С ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОСТРАНСТВОТО – ДВОЙНА ЖЕЛЕЗОПЪТНА ЛИНИЯ МОЖЕ ДА ПРЕВОЗИ ПОВЕЧЕ ПЪТНИЦИ ИЛИ ТОВАРИ ЗА ДАДЕНО ВРЕМЕ, ОТКОЛКОТО ЧЕТИРИЛЕНТОВ ПЪТ.**

ХИБРИДЕН АВТОМОБИЛ

- **ХИБРИДНИЯТ АВТОМОБИЛ Е ВИД АВТОМОБИЛ, КОЙТО ИЗПОЛЗВА ДВЕ ИЛИ ПОВЕЧЕ СИСТЕМИ ЗА ЗАДВИЖВАНЕ ОТ РАЗЛИЧНИ ТИПОВЕ – ЕЛЕКТРИЧЕСКИ МОТОР И ДВИГАТЕЛ С ВЪТРЕШНО ГОРЕНЕ.**
- **ХИБРИДИТЕ СА ПО-ЕКОЛОГИЧНИ ОТ ОБИКНОВЕНИТЕ БЕНЗИНОВИ И ДИЗЕЛОВИ АВТОМОБИЛИ, ЗАЩОТО ПРИ ДВИЖЕНИЕТО СИ, АВТОМОБИЛЪТ РАЗЧИТА НА СЪВМЕСТНА РАБОТА НА ДВИГАТЕЛЯ И ЕЛЕКТРИЧЕСКИЯ МОТОР, КОЕТО НАМАЛЯВА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В ПРИРОДАТА ЗНАЧИТЕЛНО.**

ЕЛЕКТРОМОБИЛ

TESLA

- **ЕЛЕКТРОМОБИЛИТЕ ИЗПОЛЗВАТ ДВИГАТЕЛ С ИЗЦЯЛО ЕЛЕКТРИЧЕСКО ЗАХРАНВАНЕ. ЗА РАЗЛИКА ОТ ХИБРИДИТЕ, ЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ КОЛИ НЕ ПРИТЕЖАВАТ ДВИГАТЕЛ С ВЪТРЕШНО ГОРЕНЕ.**
- **ШИРОКОТО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОМОБИЛИ БИ ДОВЕЛО ДО УВЕЛИЧЕНА КОНСУМАЦИЯ НА ЕЛ. ЕНЕРГИЯ, КОЯТО СЕ ПРОИЗВЕЖДА В ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ЦЕНТРАЛИ. С ЕДНА ДУМА, ТОВА НЕ БИ ДОВЕЛО ДО СЪЩЕСТВЕНА ПРОМЯНА В КОЛИЧЕСТВОТО ИЗХВЪРЛЕНИ ВРЕДНИ ЕМИСИИ В ПРИРОДАТА.**

ЕКОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ НА ЕЛЕКТРОМОБИЛИТЕ

- **НОВИТЕ СУПЕРЗАРЯДНИ СТАНЦИИ ВЕЧЕ СЕ СТРОЯТ С НАВЕСИ, ПОКРИТИ СЪС СОЛАРНИ ПАНЕЛИ. ТЕ ОСИГУРЯВАТ ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ, ДОБИТА ОТ СЛЪНЦЕТО, И СЯНКА НА ЗАРЕЖДАННИЯ ЕЛЕКТРОМОБИЛ. В СЛЕДВАЩИТЕ НЯКОЛКО ГОДИНИ TESLA MOTORS ПЛАНИРА ДА ПОКРИЕ ПОВЕЧЕ СТАНЦИИ В СЛЪНЧЕВИ РАЙОНИ СЪС СОЛАРНИ НАВЕСИ, КАТО ЧАСТ ОТ ГРИЖАТА НА КОМПАНИЯТА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА.**

ИМА ЛИ УСЛОВИЯ ЗА ЕЛЕКТРОМОБИЛИ В БЪЛГАРИЯ?

- **ПЪРВАТА СЛЪНЧЕВА ЗАРЯДНА СТАНЦИЯ ЗА ЕЛЕКТРОМОБИЛИ В БЪЛГАРИЯ Е МОНТИРАНА ПРЕЗ 2012 Г. ЗАРЯДНАТА ЕКОСТАНЦИЯ ИМА МАКСИМАЛНА ДНЕВНА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ ОТ 23 KWH И ЗА ЕДНА ГОДИНА МОЖЕ ДА ЗАХРАНИ 1440 ЕЛЕКТРОМОБИЛА И 3800 ЕЛЕКТРИЧЕСКИ СКУТЕРА. ПРИ ПРОБЕГ ОТ ЕДНО ЗАРЕЖДАНЕ ОТ 50 KM СЕ ПОЛУЧАВА СРЕДНО ГОДИШНО НАМАЛЯВАНЕ НА ИЗХВЪРЛЯНИЯ В АТМОСФЕРАТА ВЪГЛЕРОДЕН ДИОКСИД ОТ 10,5 ТОНА.**

ПРЕДИМСТВА И НЕДОСТАТЪЦИ НА ЕЛЕКТРОМОБИЛИТЕ

ПРЕДИМСТВА

- **ПО-ГОЛЯМ КОЕФИЦИЕНТ НА ПОЛЕЗНО ДЕЙСТВИЕ**
- **ПО-ГОЛЯМО УСКОРЕНИЕ**
- **БЕЗШУМНОСТ**
- **НИСКА ЦЕНА НА КИЛОМЕТЪР**
- **ЗНАЧИТЕЛНО ОПРОСТЕНО ОБСЛУЖВАНЕ НА КОЛИТЕ. ПО-МАЛКО НА БРОЙ И ПО-НЕИЗНОСВАЩИ СЕ ЧАСТИ**
- **НЕ ЗАМЪРСЯВАТ ПРИРОДАТА**

НЕДОСТАТЪЦИ

- **ПО-ВИСОКА ЦЕНА ЗА КОЛИ СЪС СЪЩИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ**
- **НИСЪК КАПАЦИТЕТ НА БАТЕРИИТЕ, ВОДЕЩ ДО ПО-КЪС ПРОБЕГ С ЕДНО ЗАРЕЖДАНЕ**
- **БАВНО ПРЕЗАРЕЖДАНЕ**
- **НЕРАЗВИТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ЗАРЕЖДАНЕ**
- **УСТАНОВЕНИ ПРОБЛЕМИ С ЛИТИЕВО-ЙОННИТЕ БАТЕРИИ**

ХИМИЧЕСКО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- **ОСНОВНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ЕМИСИИ ОТ ХИМИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ ТЕЗИ ПРОМИШЛЕНОСТИ, КОИТО ДОБИВАТ ВЪГЛИЩА, НЕФТ, РУДИ И ДРУГИ.**
- **ТЕ СА ИЗТОЧНИК НА СКАЛНИ МАТЕРИАЛИ, ПРАХ, РУДНИЧНИ ВОДИ И ГАЗОВЕ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ЗАМЪРСЯВАНИЯ СЪС СЪОТВЕТНО ДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА.**
- **ВСИЧКИ ТЕ КОНСУМИРАТ КОЛИЧЕСТВА ВОДА, СЪИЗМЕРИМИ С РАЗХОДИТЕ НА МАЛЪК ГРАД, А Я ИЗХВЪРЛЯТ ЗАМЪРСЕНА В СПЕЦИАЛНИ ИЗКУСТВЕНИ ЕЗЕРА.**

НАЧИНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ХИМИЧЕСКОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- **ИМА ДВЕ ВЪЗМОЖНОСТИ:**

- 1. ДА СЕ ЗАМЕНИТ ПРОЦЕСИТЕ В ЗАМЪРСЯВАЩАТА ТЕХНОЛОГИЯ С ДРУГИ, КОИТО СА ПО-МАЛКО ИЛИ НЕЗАМЪРСЯВАЩИ ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ**
- 2. В ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ, ИМАЩИ ЗАМЪРСЯВАЩИ ЕМИСИИ, ПО ПЪТЯ ИМ КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА СЕ ПОСТАВЯТ ПРЕЧИСТВАЩИ СЪОРЪЖЕНИЯ.**

НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В ПРИРОДАТА ОТ ПРОМИШЛЕНИЯ СЕКТОР

- БЕЗСПОРНО ЕДИН ОТ НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ЗАМЪРСИТЕЛИ НА ВЪЗДУХА В ДНЕШНО ВРЕМЕ СА ЗАВОДИТЕ, КОИТО ОТДЕЛЯТ ОГРОМНИ КОЛИЧЕСТВА ВРЕДНИ ЕМИСИИ В ПРИРОДАТА.
- ОТКРИТО Е, МАКАР И НЕПЪЛНО, РЕШЕНИЕ НА ВЪПРОСЪТ С ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ ОТ ФАБРИКИ И ЗАВОДИ. НА КОМИНИТЕ, КОИТО ИЗХВЪРЛЯТ ОТПАДЪЦИТЕ В ПРИРОДАТА, СЕ СЛАГАТ ОГРОМНИ ФИЛТРИ, КОИТО ЗАДЪРЖАТ ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ТОКСИЧНИТЕ ОТПАДЪЦИ.

РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

- БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ГОЛЕМИТЕ ГРАДОВЕ СЪДЪРЖАТ ВИСОК ПРОЦЕНТ СЪГКЛО, ХАРТИЯ И ПЛАСТМАСИ. ВСИЧКИ ТЕ МОГАТ ДА СТАНАТ СУРОВИНИ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ, ВМЕСТО ДА ЗАПЪЛВАТ СМЕТИЩАТА.
- ЕДИНСТВЕНОТО УСЛОВИЕ Е ДА БЪДАТ СЪБИРАНИ ДИФЕРЕНЦИРАНО, ЗА ДА УЛЕСНЯТ И СТИМУЛИРАТ ПРЕРАБОТВАЩИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ.

ПОЛЗИ ОТ РАЗДЕЛНОТО СЪБИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ

- **РАЗДЕЛНОТО СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ БИ МОГЛО ДА ДОВЕДЕ ДО ПОНИЖАВАНЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ЕНЕРГИЯ И СУРОВИНИ ОТ 70 ДО 90%, СПЕСТЯВАЙКИ ЦЕННИ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ – ВСЕКИ ТОН РЕЦИКЛИРАНА ХАРТИЯ СПАСЯВА 13 ДЪРВЕТА ОТ ИЗСИЧАНЕ, А ЕЛЕКТРИЧЕСТВОТО НА ЕДНО БЪЛГАРСКО ДОМАКИНСТВО ЗА ЦЕЛИ ДВЕ ГОДИНИ МОЖЕ ДА СЕ ОСИГУРИ ОТ РЕЦИКЛИРАНЕТО НА ЕДИН ТОН ПЛАСТМАСА.**
- **ИЗХВЪРЛЯНЕТО НА СТАР БУРКАН В КОНТЕЙНЕР ЗА СЪКЛО И РЕЦИКЛИРАНЕТО МУ ОСИГУРЯВА 4 ЧАСА ОСВЕТЛЕНИЕ ИЛИ 25 МИНУТИ РАБОТА С КОМПЮТЪР.**
- **АКО НЕ ЗАПОЧНЕ СКОРОШНО РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И РЕЦИКЛИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, СЪВСЕМ СКОРО ЩЕ БЪДАТ ВДИГНАТИ ЗНАЧИТЕЛНО ТАКСИТЕ „СМЕТ“ ПОРАДИ ИЗЧЕРПВАНЕТО НА КАПАЦИТЕТА НА СМЕТИЩАТА.**

НОВИТЕ АВТОБУСИ ОСВЕН ПО-ЕКОЛОГИЧНИ, СА И ПО-КОМФОРТНИ

СТАР АВТОБУС В ГРАДСКИЯ ТРАНСПОРТ

НОВ АВТОБУС В ГРАДСКИЯ ТРАНСПОРТ

Как предлагате общините в България да набавят нужните средства за подмяна на старите и екологично вредни автобуси с нови и по-безвредни?

КАК ПРЕДЛАГАТЕ ДА БЪДАТ СТИМУЛИРАНИ ГРАЖДАНИТЕ ДА ИЗХВЪРЛЯТ БОКЛУЦИТЕ СИ

ТУК

А НЕ ТУК

КАМО ЛИ ТУК

ЗАЩО СПОРЕД ВАС ЕЛЕКТРОМОБИЛИТЕ СА ДОСТА ПО-СКЪПИ ОТ ОБИКНОВЕНИТЕ АВТОМОБИЛИ?

Кой казва, че електромобилите не могат да бъдат красиви? Безспорно и двете коли са много хубави, но помислете коя е по-екологична.

ЕЛЕКТРОМОБИЛ

АВТОМОБИЛ НА ГОРИВО

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ ...

- **ПРОМИШЛЕННОСТТА ИЗХВЪРЛЯ ОПАСНИ ТОКСИЧНИ ОТПАДЪЦИ НЕ САМО ВЪВ АТМОСФЕРАТА, А И ВЪВ ВОДИТЕ. ТОВА ВОДИ ДО ГИБЕЛТА НА МНОГО РИБИ, МИКРООРГАНИЗМИ И ПОСЕВИ, КОИТО СА БЛИЗО ДО ЗАМЪРСЕНИТЕ ВОДНИ БАСЕЙНИ.**

Как предлагате да бъдат защитени атмосферата и водите от токсичните отпадъци на промишлеността? Какви наказания трябва да бъдат въведени за замърсяване на въздуха и водите?

Снимката е от Бангладеш, а замърсяването е дело на текстилен завод.